

Is het vrouwenhart anders dan het mannenhart?

Dr. N.M. van Popele

cardioloog

19 april 2018

Ommelander Ziekenhuis
Groningen

Aandacht voor het vrouwenhart

-
- Hart- en vaatziekten doodsoorzaak nr. 1 bij vrouwen
 - Klachten anders dan bij mannen en vaak niet herkend
 - Onderzoek leidt vaak niet tot de juiste diagnose
 - Nog onvoldoende kennis over de behandeling

dress read today

Hartstichting

29 september

Verschillen tussen mannen en vrouwen

- Anatomisch is het vrouwenhart gelijk aan het mannenhart
- Maar er zijn veel verschillen:
 - Leeftijd waarop hart- en vaatziekten meestal ontstaan
 - Effect van risicofactoren voor het krijgen van hart- en vaatziekten
 - Symptomen
 - Betrouwbaarheid van onderzoek naar hart- en vaatziekten
 - Type afwijkingen

Klassieke risicofactoren

- Klassieke risicofactoren hetzelfde maar impact is verschillend
 - Roken gevaarlijker voor vrouwen dan voor mannen
 - Hoge bloeddruk treedt bij vrouwen vaak later op
 - Ongunstig cholesterol profiel geeft hoger risico op hart en vaatziekten bij vrouwen
 - Pas vanaf overgang vetverdeling bij vrouwen zoals bij mannen
 - ➔ Peermodeel versus appelmodel

Overgewicht

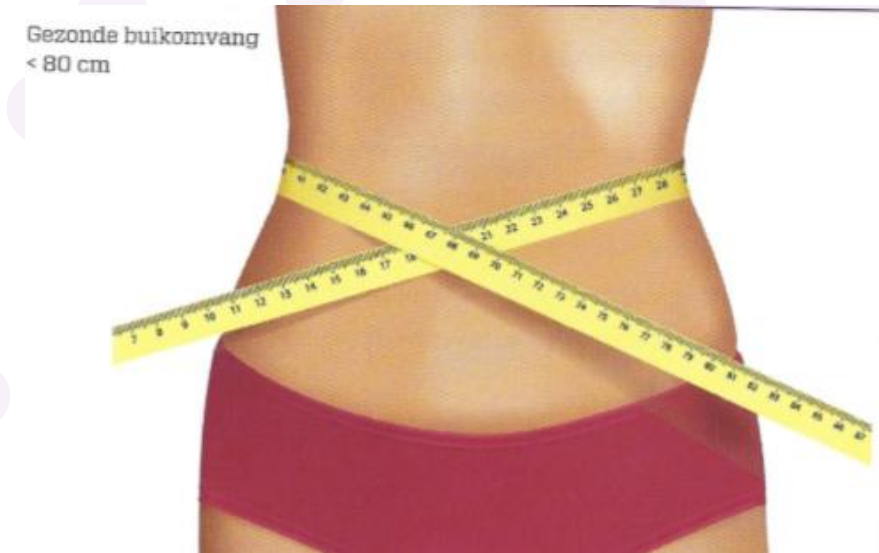
- BMI = gewicht (kg) / lengte² (m)

BMI 19-25 = gezond gewicht

BMI 25-30 = overgewicht

BMI > 30 = obesitas

- Centrale obesitas betere voorspeller

Klassieke risicofactoren

- Suikerziekte geeft bij vrouwen veel meer risico op hart- en vaatziekten
- Inactiviteit

Vrouwspecifieke risicofactoren

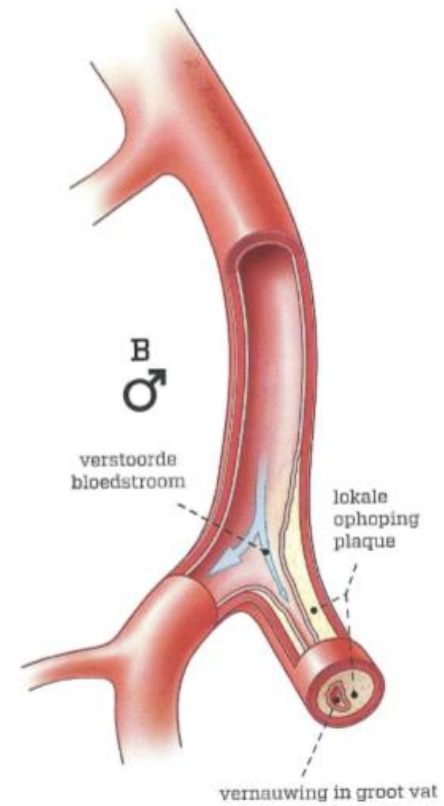
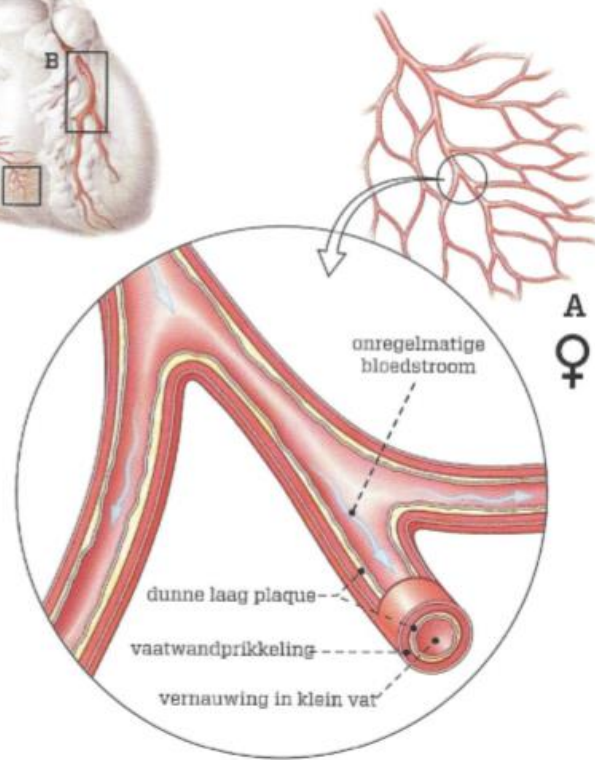
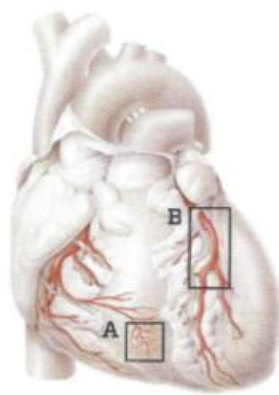
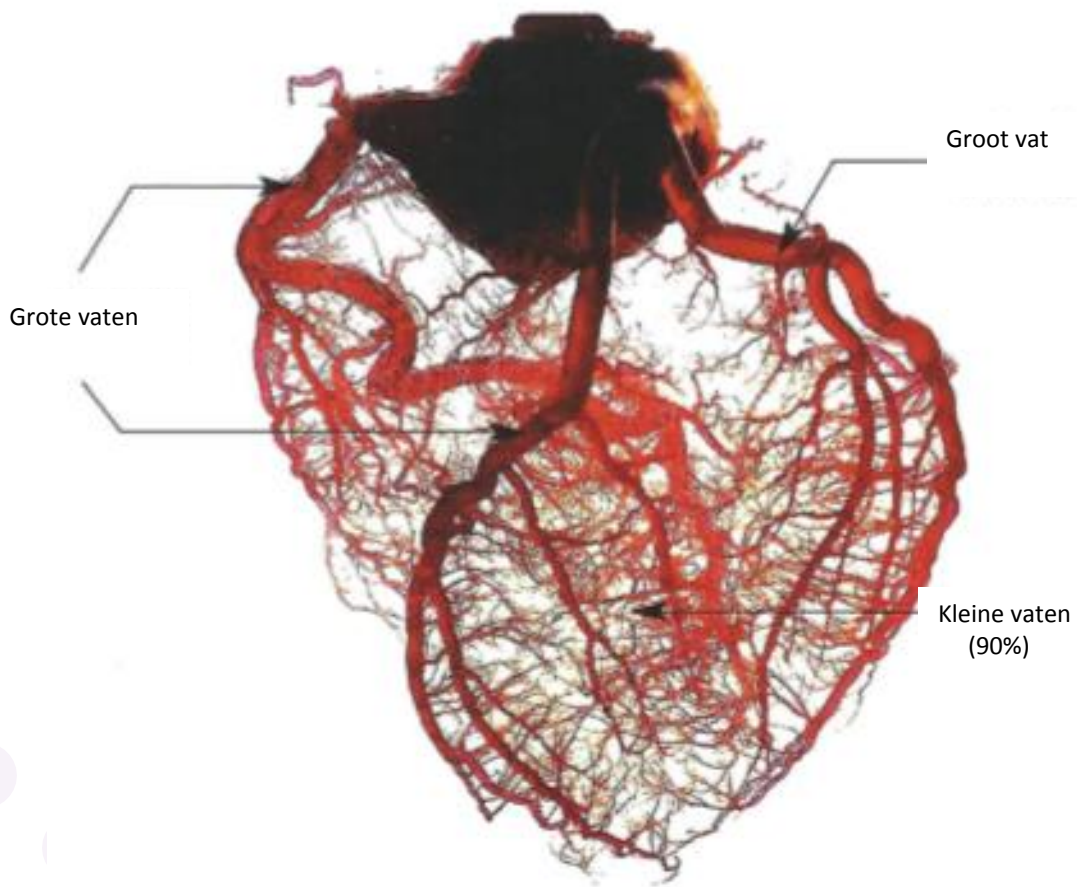

- Verschillende gynaecologische aandoeningen
 - Menstruele cyclus
 - Verwijdering baarmoeder
 - Leeftijd menopauze
- Bepaalde aandoeningen tijdens de zwangerschap
 - Hoge bloeddruk
 - Suikerziekte
 - Meerdere spontane abortussen
- Migraine

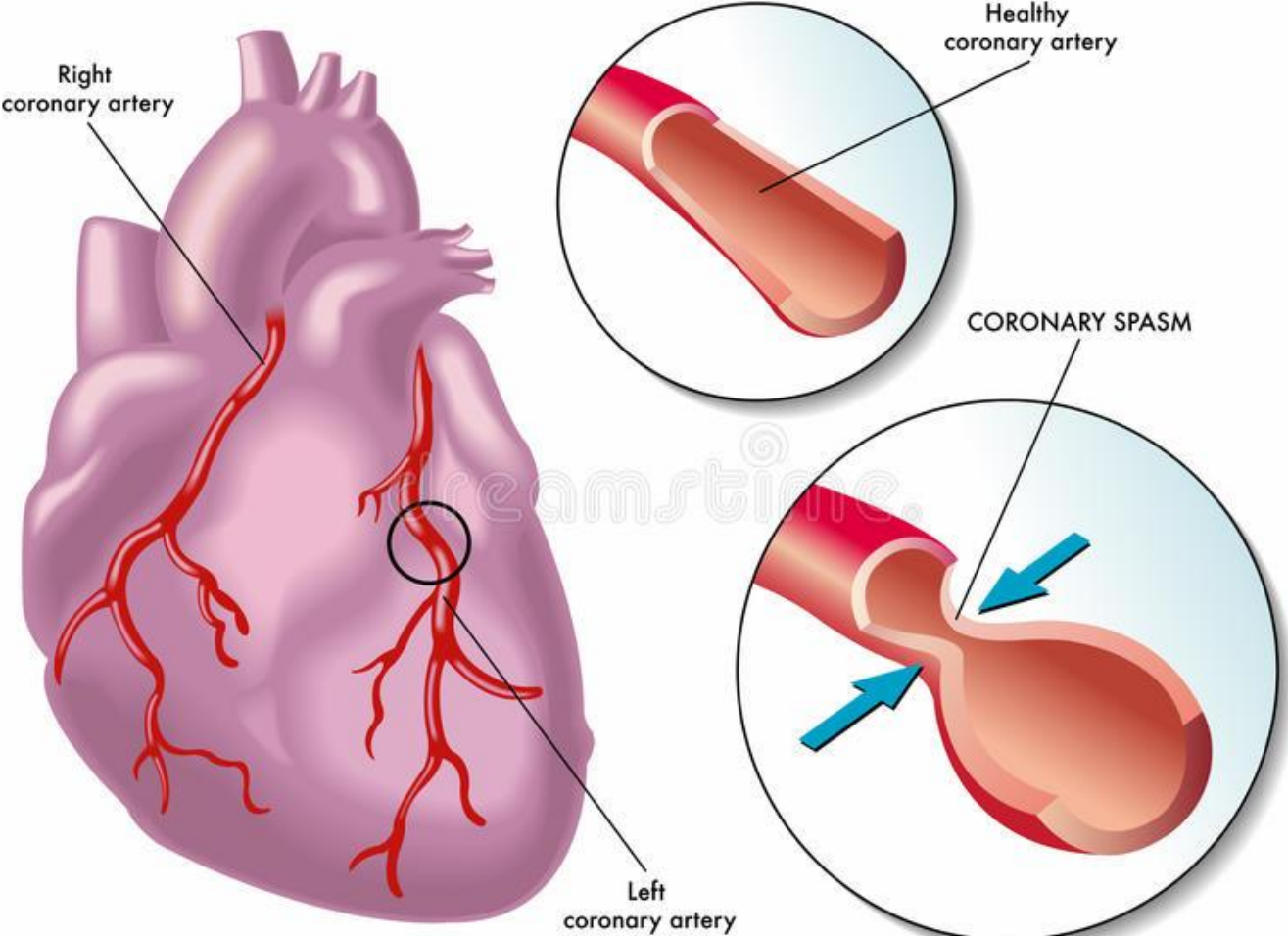
Hoe ontstaan hartklachten?

Angina pectoris: mismatch tussen zuurstofvraag en aanbod

- Afwijkingen in de grote bloedvaten van het hart
- Afwijkingen in de kleine bloedvaten van het hart
- Spasmen van bloedvaten van het hart

Spasmen

Symptomen

Tabel 6 Genderverschillen in klachten bij het acute coronaire syndroom (ACS)

Klacht	vrouwen	mannen
Drukkend en snoerend gevoel op de borst, knijpend gevoel boven in de borst of de keel en in de linkerarm of in beide armen	+	+++
Pijn - vooral achter in de rug, de linker kaakhoek, oksels, nek, schouders of bovenbuik	+++	+
Kortademigheid	+++	+
Griepachtige klachten, misselijkheid, braken, koud zweet	+++	++
Transpireren, misselijkheid	++	+++
Vermoeidheid, zwakte	+++	+
Angst, onbehagen	+++	+
Geen eetlust	++	+
Onbegrepen vermoeidheid in de weken voorafgaand aan het ACS	+++	+

+ = aanwezig; ++ = sterk aanwezig; +++ = zeer sterk aanwezig

Onderzoeken

- Huidige onderzoeken gericht op vinden afwijkingen grote bloedvaten
- Onderzoeken bij vrouwen minder betrouwbaar
- Geen goed en eenvoudig onderzoek voor afwijkingen in de kleine bloedvaten
- Spasmen van bloedvaten: “poor men’s test”
- Meer onderzoek is nodig naar goede opsporingsmethoden

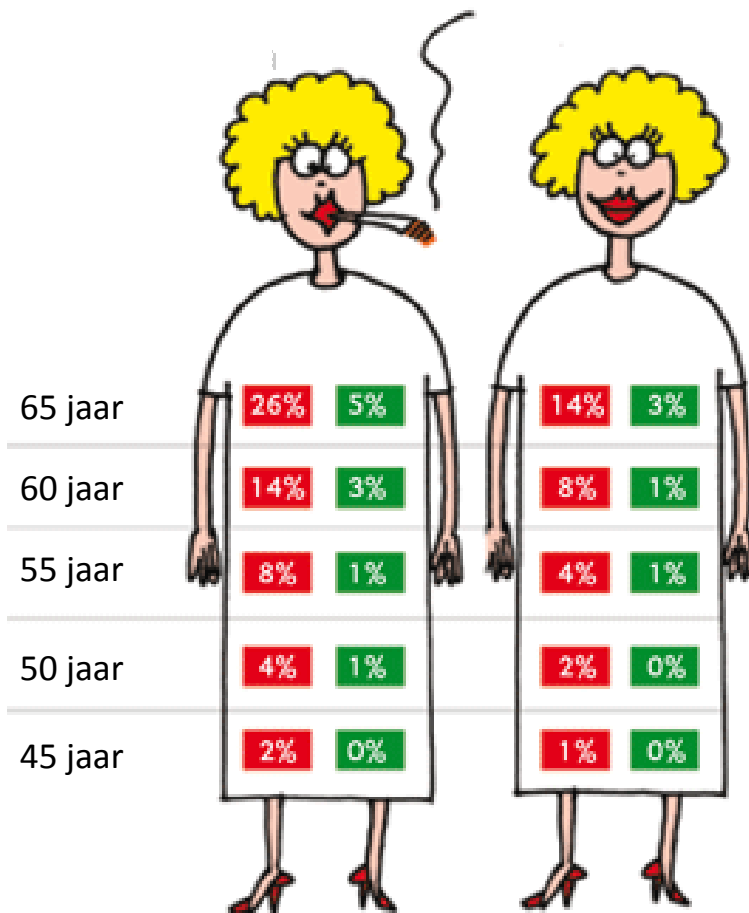
Hoeksteen van de behandeling

Preventie!

- Stoppen met roken
- Meer bewegen
- Gezond gewicht nastreven
- Opsporen en zo nodig behandelen van hoge bloeddruk, hoog cholesterol, suikerziekte

$1 + 1 = 3$

Hoog cholesterol en bloeddruk

Normaal cholesterol en bloeddruk

Risico om binnen 10 jaar te streven aan hart- en vaatziekten

Samenvatting

1. Hart- en vaatziekten doodsoorzaak nr. 1 bij vrouwen
2. Vrouwen gevoeliger voor bepaalde risicofactoren
3. Er is meer onderzoek nodig
4. Preventie is de hoeksteen van de behandeling

